

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЖУРНАЛІСТИКИ
Кафедра мультимедійних технологій і медіадизайну

Кваліфікаційна робота

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
на тему:

Аудіовізуальний проєкт у жанрі мок'юментарі «Шах і мат»

Терміни реалізації проєкту:

початок березень 2021 р.

закінчення грудень 2021 р.

Виконавець проєкту:

магістр освітньої програми

«Правова журналістика»

денної форми навчання

Михайло ВОРОНОВ

Керівник:

к.н.із соц. Олексій СИТНИК

Київ, 2021

ЗМІСТ

I. ОПИС ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЄКТУ.....	4
1. Загальні відомості.....	4
2.Характеристики проєкту	7
2.1.Ключові слова	7
2.2.Реферат проєкту	7
2.3.Масштаб проєкту	12
2.4.Спрямованість проєкту	12
2.4.Ступінь новизни.....	12
3. Організаційний план розробки проєкту та організації виробництва.....	12
3.1.Стан виконання робіт за проєктом до моменту його схвалення	12
3.2.Календарний план виконання робіт за проєктом	13
3.3.Організація заходів	14
4. Очікувана ефективність проєкту	15
4.1.Економічна ефективність проєкту	15
4.2.Соціальна ефективність проєкту.....	15
4.3.Інші види ефектів	15
5.Аналіз потенційних ризиків проєкту.....	15
5.1.Основні фактори ризику проєкту	15
5.2.Управління ризиками	15
6. Загальні висновки	16
7. Джерела, на основі яких сформовано проєкт.....	17

II. ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОЕКТ.....	19
8. Додаток 1. Кадри аудіовізуального проєкту в жанрі мок'юментарі «Шах і мат»	19
9. Додаток 2. Сценарій аудіовізуального проєкту	28

Загальні відомості

Визначення жанру мок'юментарі. Мок'юментарі – (від слова «mock» – «насміхатися» або «підроблювати» та «documentary» – документальний) – це жанр, що зображує вигадані події у документальному стилі [14].

Цей жанр є достатньо популярним зараз завдяки таким проектам як «Офіс», «Борат» та навіть «Відьма із Блер», але далеко не всі знають його назву.

Головною рисою цього жанру є зображення будь яких подій у документальній формі. Це сприяє сильнішому комедійному ефекту, або використовується навпаки для посилення жаху.

Однією з причин існування мок'юментарі я вважаю суспільне ставлення до офіційної інформації. Наприклад, іронічне ставлення до того, що кажуть по телебаченню. Подібне завжди знаходить відгук у мистецтві, тож мок'юментарі починає потроху формуватись незвичайним способом.

Я вважаю одним з перших рухів у формуванні мок'юментарі радіопостанову 1938 року однойменного роману «Війна світів» Герберта Веллса. І цікава тут не стільки сама вистава, а ще й реакція слухачів. В етері попереджали, що це лише радіоспектакль, проте більше мільйона американців повірили у напад марсіан та піддалися паніці.

Першого квітня в етері аналітичної програми BBC «Panorama» був показаний сюжет про «збирання врожаю спагетті у Швейцарії» [15]. На мою думку, це перший представник жанру мок'юментарі на телебаченні, який ще навіть не мав ще назви на той час.

Для кіно першим серйозним шагом у формуванні мок'юментарі став фільм «Вечір важкого дня». У картині знявся гурт «The Beatles», учасники якого грали себе, а сценарій описував звичайні кілька днів з їхнього життя.

Мок'юментарі має свій піджанр, який називається «Found footage», або ж «знайдена плівка». Суть цих фільмів в тому, що глядачам спеціально демонструється нібито фрагменти якоїсь аматорської зйомки без редагування, щоб переконати аудиторію у реальності цих подій. Зазвичай цей піджанр

використовують у фільмах жахів. Перший представник цього піджанру вийшов у 1980 році. Це фільм Руджеро Деодатто «Пекло канібалів». Деодатто навіть долю одного з персонажів розкрив лише у фінальних титрах. Цей фільм був настільки переконливим, що режисера навіть затримали за підозрою у вбивстві, бо під враженням від фільму з'явилися плітки, що під час зйомок було вбито кілька акторів. Звинувачення було знято, хоча Деодатто все ж таки виплатив штраф за жорстоке ставлення до тварин.

У 1984 році виходить фільм «Це - Spinal Tap!» режисера Роба Райнера, який розповідає про рок-гурт яка втрачає свій успіх. Ця комедія висміювала поведінку реально існуючих гуртів, таких як «Rolling Stones», «Aerosmith», «Deep Purple» та інші. Фільм став популярним настільки, що вигаданому гурту «Spinal Tap» довелося стати справжнім. Тож «Spinal Tap» випустив цілих три студійних альбоми. І саме після виходу цього фільму з'явився термін мок'юментарі. Саме так визначив жанр фільму Роб Райнер в інтерв'ю.

Не обійшлося і без «кіно про кіно». Так режисер Пітер Джексон в 1995 році випустив фільм «Забуте срібло». «Об'єктом дослідження» цього фільму став Колін Маккензі - вигаданий режисер з Нової Зеландії, який суттєво випередив час. За версією фільму, Колін перший придумав, як синхронізувати відео та звук та зняв перший звуковий фільм, а також першим отримав кольорове зображення на плівці.

Мабуть найпопулярніший фільм у піджанрі знайденої плівки вийшов у 1999 році. Це була стрічка Деніела Міріка «Відьма з Блер». Вихід цього фільма створив неймовірний попит на фільми у цьому піджанрі через велику популярність такого кіно та дуже низькі фінансові потреби у виробництві. Та ж «Відьма з Блер» коштувала всього 60 тисяч доларів, що по мірках Голівуду дуже низька ціна. А збрала по всьому світу 248 мільйонів 639 тисяч 099 доларів. Тож саме ця «знайдена плівка» відкрила дорогу таким фільмам, як «Паранормальне явище», «Репортаж» та «Монстро».

На телебаченні та стрімінгових сервісах мок'юментарі прижилось дуже непогано. Були зняті такі серіали, як «Офіс», «Американська сімейка», «Американський вандал», а також короткометражні фільми «На колесах» та «7 днів у Пеклі». Останній же і став головним джерелом натхнення у створенні цього аудіовізуального проєкту.

Цей проєкт розробляється з метою поширення в Україні мок'юментарі. Зумовлено це малою кількістю фільмів цього типу в нашій країні.

Сфера діяльності – кіно та телевиробництво.

Огляд українського ринку фільмів цього жанру. Не зважаючи на унікальність мок'юментарі, в Україні поки що дуже мало представників. Зазвичай фільми у цьому жанрі дуже популярні у студентських роботах, через псевдодокументальну форму, яка не є дуже вимогливою, та сценарну свободу.

З відомих українських мок'юментарі можна назвати «Хто підставив Кіма Кузіна» Антоніо Лукіча, який також відомий як режисер фільму «Мої думки тихі». На жаль, подивитись його можна тільки на фестивалях.

Мета проєкту – представити тип мок'юментарі в українському кіно, так як більшість глядачів знайома тільки з закордонними представниками (прим. найпопулярніші представники: серіал «Офіс» та фільм «Борат»).

Характеристики проєкту

Ключові слова:

Фільм, мок'юментарі, шахи, мат, успіх, протистояння, матч, турнір, чемпіон, зірка, реклама, ферзь, музика, рок.

Реферат проєкту

Назва проєкту: Аудіовізуальний проєкт у жанрі мок'юментарі «Шах і мат».

Опис проєкту: фільм у жанрі мок'юментарі з елементами комедії. Історія починаючого шахиста, який стає одним з найпопулярніших людей в Україні. І на якого чекає головне протистояння в його житті. Сценарій розповідає історію хлопця, який випадково потрапив на турнір шахистів та послідовно через свій важкий характер стає головною зіркою цього спорту та одним з найпопулярніших та найскандальніших людей в Україні.

Хронометраж: приблизно 35 хв.

Основні техніко-економічні показники фільму «Шах і мат»:

- 8 локацій для зйомок;
- камера;
- бум;
- петлічка;
- рекордер;
- декорації;
- комп'ютер для постпродакшену;
- студійне світло;
- режисер;

- сценарист;
- оператор;
- другий режисер;
- режисер монтажу;
- звукорежисер;
- художник по костюмах;
- потреби художника-постановника;
- колорист;
- актори.

Організація процесу реалізації проєкту

Сценарій до фільму готувався приблизно три місяці. На зйомку пішов місяць, постпродакшн вже триває п'ятий місяць, і знадобиться ще один.

В цьому проєкті брали участь багато людей. Саме я, як сценарист та режисер монтажу, а також такі спеціалісти як режисер-постановник, другий режисер, оператор, художник по декораціям, художник по костюмах, колорист, звукорежисер та приблизно двадцять акторів.

При створенні фільму було використано вісім локацій для зйомок, одну камеру, мікрофон, бум, петличку, рекордер, студійне світло. На етапі постпродакшену нам знадобився комп'ютер для монтажу, кольорокорекції та зведення та обробки звуку. Також ще планується підготувати графіку для цього фільму у вигляді інтро, аутро та титрів. Виконані будуть вони у стилі типової документальної ТБ-програми. Таким чином ми підкріпимо комедійний ефект нашої стрічки.

В першу чергу був розроблений сценарій, на який пішло приблизно три місяці. Після цього проєктом зацікавились режисер та оператор і почався препродакшн. Розробка розкадрувань, правки сценарію та пошук знімальної групи. Коли команда була сформована, почався етап підбору акторів на головні та другорядні ролі та пошук локацій.

Зйомка була поділена на п'ять знімальних днів. Одна локація на день. Після зйомок матеріал був повністю переглянутий та змонтований черновий варіант, з якого вже збирається останній драфт монтажу. Повністю змонтований матеріал відправляється колористу та звукорежисеру. Після обробки та покраски готується графіка. І вже по завершенню цих дій проєкт вважається повністю готовим.

Сфера поширення фільму: фільм планується до показу на фестивалях.

Знімальна група:

Режисер - Антон Ярмонік

Сценарист - Михайло Воронов

Другий сценарист - Антон Ярмонік

Оператор - Владислав Дорофєєв

Продюсер - Марія Гамуля

Другий режисер - Марат Газізуллін

Художник постановник - Анна Сибірська

Термін реалізації проєкту: для закінчення фільму необхідно від чотирьох до шести місяців. За цей період буде зроблений останній драфт монтажу, кольорокорекцію, обробку звуку та розробку графіки.

Витрати на реалізацію проєкту і строк його окупності: основний бюджет був виділений державою на реалізацію студентських робіт з пріоритетом на дипломні фільми. Через тендер реалізацію цих грошей виграла кіностудія Довженко. Виділений бюджет складає приблизно сто тисяч гривень. Також в необхідних випадках режисер поповнював бюджет своїми власними коштами.

Цей проєкт не передбачає монетизації. Планується подавати цю роботу на різноманітні фестивалі.

Фінансово-економічні показники: усі витрати виділених грошей проходили через посередників. На студії Довженка були люди, яким надавались райдери по техніці та світлу, а вони виписували суми та передавали на навчальну кіностудію.

Розходи на їжу, транспорт для знімальної групи, декорації та потреби художника-постановника на себе взяв режисер і витратив на це приблизно десять тисяч гривень.

Джерела і умови фінансування проєкту: приблизно сто тисяч гривень були виділенні державою на реалізацію студентських робіт з пріоритетом на дипломні фільми, яку студія Довженко виграла через тендер. Ці гроші пішли на відео та звуко записуючу апаратуру та світло. Приблизно десять тисяч було виділено режисером фільму на декорації, потреби художника-постановника, транспорт та їжу для знімальної групи.

Обсяги фінансування	Джерело фінансування
~ 100.000 грн.	Кіностудія ім. Довженка
~ 10.000 грн	Власне фінансування

Стислий перелік робіт та необхідні обсяги фінансування

Точні суми, які були витрачені з виділеного бюджету будуть відомі пізніше.

№ п/п	Найменування робіт	Необхідні обсяги фінансування
1	Аренда відеокамери «RED»	Сплачено з виділенного бюджету
2	Об'єктиви для камери	Сплачено з виділенного бюджету
3	Сендбегі	Сплачено з виділенного бюджету
4	Рейки для камери	Сплачено з виділенного бюджету
5	Монітори	Сплачено з виділенного бюджету
3	Світло	Сплачено з виділенного бюджету
7	Мікрофон - бум	Сплачено з виділенного бюджету
8	Рекордер	Сплачено з виділенного бюджету
9	Локації	Сплачено з виділенного бюджету
10	Їжа для знімальної групи	3000 грн
11	Перевозка знімальної групи	2000 грн
12	Декорації	3000 грн
13	Потреби художника-постановника	2000 грн
	Приблизний повний бюджет	110 000 грн

Оцінка ефективності проєкту: цей проєкт має основну мету: поширення в Україні одного з найнеординарніших жанрів кіно, а саме мок'юментарі.

Масштаб проєкту: розрахований на українську аудиторію і впливає на галузь кіно та телевиробництво.

Після участі в різноманітних фестивалях розглядається можливість випуску фільму у вільний доступ з англійськими субтитрами на платформі Vimeo.

Спрямованість проєкту: спрямованість на сферу кіно та телевиробництво.

Ступінь новизни: мок'юментарі зовсім не популярний жанр ігрового кіно в Україні, тож кожен представник має достатню ступінь новизни. Також, через те що спрямований він повністю на українську аудиторію, проєкт є унікальним на даний момент, через малу кількість представників цього жанру в Україні.

Організаційний план розробки проєкту та організації виробництва

Стан виконання робіт за проєктом до моменту його схвалення

- досліджено та обґрунтовано наукові аспекти	80%
- досліджено та обґрунтовано технічні аспекти	90%
- проведено теоретичні та експериментальні дослідження	80%
- розроблено технологію, ескізний і технічний проєкт	90%
- розроблено робочу документацію, створено дослідні зразки	90%

- наявні необхідні права на об'єкти інтелектуальної власності 90%
- проведено соціальні дослідження 80%
- наявність матеріально-технічної бази 70%
- наявність необхідного персоналу 50%
- визначено та узгоджено фінансування проєкту 80%
- визначено та узгоджено місце виконання проєкту 90%
- інші види робіт 60%

Календарний план виконання робіт за проєктом

№ п/п	Найменування робіт	Виконавець	Термін	Витрати, тис. гривень
1	Розробка сценарію	Михайло Воронов	три місяці	-
2	Редагування сценарію	Антон Ярмонік	місяць	-
3	Підготовка до знімального процесу	Антон Ярмонік та Владислав Дорофєєв	місяць	-
4	Пошук знімальної групи	Антон Ярмонік та Владислав Дорофєєв	місяць	-
5	Пошук локацій	Антон Ярмонік та Владислав Дорофєєв	два тижні	Виділенні гроші
6	Пошук акторів	Антон Ярмонік та Владислав Дорофєєв	місяць	-
7	Збір техніки	Антон Ярмонік та Владислав Дорофєєв	тиждень	Виділенні гроші

8	Покупка їжі, оплата транспорту, оплата декорацій та потреб художника-постановника	Антон Ярмонік	впродовж знімального процесу	10 000 грн
9	Зйомки	Антон Ярмонік, Владислав Дорофєєв, звукорежисер, художник-постановник, актори.	місяць	вказано вище
10	Черновий монтаж	Антон Ярмонік	два тижні	-
11	Фінальний драфт монтажу	Михайло Воронов, Антон Ярмонік та Владислав Дорофєєв	шість місяців	-
12	Кольорокорекція	Владислав Дорофєєв	місяць	-
13	Обробка звуку	Звукорежисер	місяць	-

Організація заходів

Опис необхідних ресурсів задля зйомки та постпродакшену проєкту:

Під час зйомок знадобилось вісім локацій, одна камера «RED», мікрофон, бум, петлічка та рекордер для запису звуку, та світло. На етапі постпродакшену нам знадобились комп'ютер та професійні програми для монтажу, кольорокорекції, а також зведення та обробки звуку.

Кількість співробітників:

Режисер, сценарист, оператор, художник-постановник, звукорежисер, режисер монтажу та більше двадцяти акторів.

Очікувана ефективність проєкту

Економічна ефективність проєкту: проєкт фінансується виділеним державою бюджетом та вкладанням своїх грошей режисером. Поширюватись фільм буде через фестивалі та вільний перегляд на платформі Vimeo.

Проєкт не буде прибутковим.

Соціальна ефективність проєкту: поширення в Україні жанру ігрового кіно мок'юментарі.

Інші види ефектів: ознайомлення глядачів з новими талантами в сфері кіно.

Аналіз потенційних ризиків проєкту

Основні фактори ризику проєкту:

- випадкове видалення відзнятого матеріалу;
- локдаун, який не дасть можливості показувати фільм на фестивалях.

Управління ризиками:

- створення кілька резервних копій усього знятого матеріалу;
- обговорюється можливість випуску фільму онлайн на платформі Vimeo.

Загальні висновки

Проект допоможе багатьом людям познайомитись з неординарним типом фільму мок'юментарі та відмітити роботу нових облич у сфері кіно в Україні.

Цілі:

- познайомити українських глядачів з типом кіно мок'юментарі;
- продемонструвати професійні навички усієї знімальної групи цього фільму.

7. Джерела, на основі яких сформовано проєкт:

Аудіовізуальні джерела:

1. «7 днів в Пеклі». – Кінострічка, режисер – режисер Джейк Шиманський.
2. «На колесах». – Кінострічка, режисер – Джейк Шиманський.
3. «Відьма з Блер». – Кінострічка, режисер – Деніел Мірік.
4. «Пекло канібалів». – Кінострічка, режисер – режисер Руджеро Деодатто.
5. «Борат». – Кінострічка, режисер – режисер Ларрі Чарльз.
6. «Це - Spinal Tap!». – Кінострічка, режисер – режисер Роб Райнер.
7. «Забуте срібло». – Кінострічка, режисер – режисер Пітер Джексон.
8. «Вечір важкого дня». – Кінострічка, режисер – Річард Лестер.
9. «Офіс». – телесеріал NBC.
10. «Парки та зони відпочинку». – телесеріал NBC.
11. «Американська сімейка». – телесеріал ABC.
12. «Американський вандал». – серіал Netflix.
13. «Paul Shaffer on Letterman, March 20, 1984». - Youtube, Don Giller.
14. [«Історія жанру Мок'юментарі»](#). - Youtube, «Makarov220».
15. [«BBC: Spaghetti-Harvest in Ticino»](#). - Youtube, «MySwitzerland».

Літературні джерела:

16. Девід Говард, Едвард Маблі. «Як працюють над сценарієм в Південній Каліфорнії». // St Martin's Press. м. Нью-Йорк, 1996.
17. Олександр Мітта. «Кіно між Адом і Раєм». // Харвест. м. Мінск, 2012.
18. Едвард Росс. «Кіношно. Графічна мандрівка світом кіно». // SelfMadeHero. м. Лондон, 2019.
19. Сергій Тримбач. «Кіно народжене Україною». // Самміт-Книга. м. Київ, 2016.

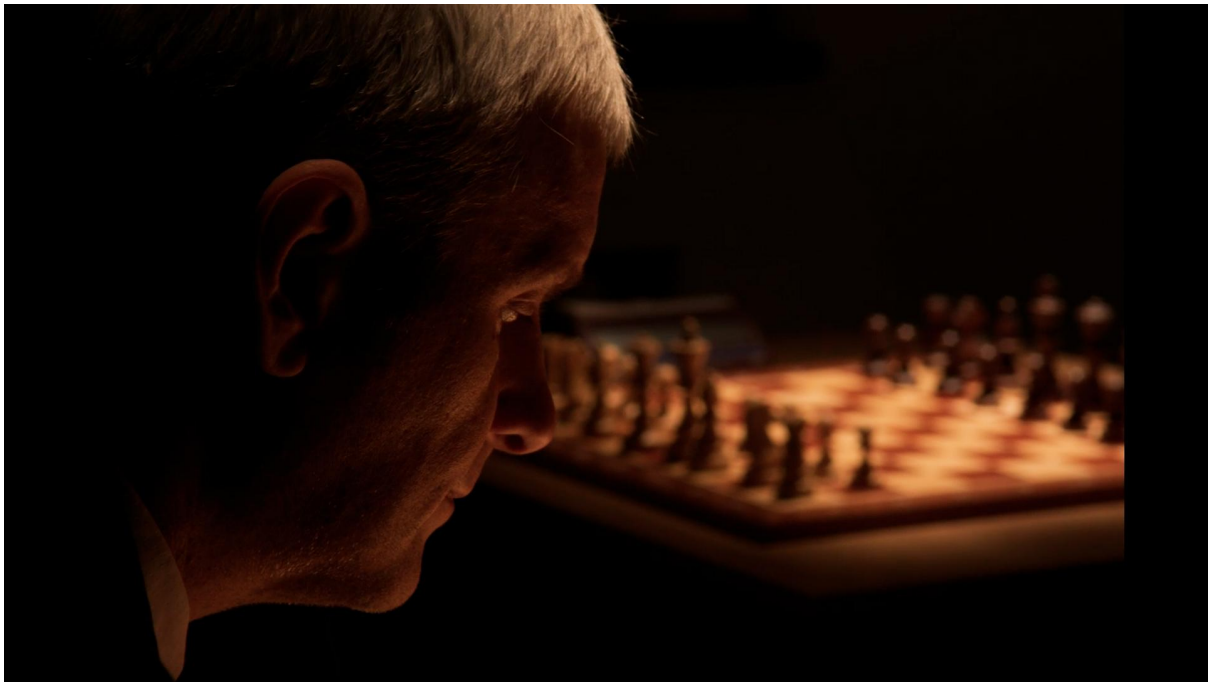
ДОДАТОК 1.

Кадри аудіовізуального проєкту в жанрі мок'юментарі «Шах і мат»

**ДОДАТОК 2. Сценарій аудіовізуального проєкту
«ШАХ І МАТ»**

*Сценарій – Михайло Воронов, Антон Ярмонік
Режисер – Антон Ярмонік
Оператор – Владислав Дорофєєв
Продюсер – Марія Гамуля*

1. ШАХІСТ

Журналістський офіс, на задньому плані стіл з бумагами.
Світло холодне.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Так, який це рік був?

Олександр задумливо чує голову.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

2011, точно. Загалом, для шахів тоді був складний час. Ними ніхто не цікавився. Готовий посперечатися, навіть ви

Показує пальцем на оператора і знімальну групу.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

В той час говорили про них, тільки коли ваш прадід діставав їх з шафи і змушував з ним грати. І ось такий рівень інтересу був усюди. Класно звучить, так?

Кабінет президента Шахової Асоціації України. Світло тепле.
На столі, фоном, стоїть пляшка з чаєм CoolTea.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Показник рівня популярності дуже сильно впав. На наші турніри практично не ходили люди, а газети змістили новини про нас з 7 на 11 сторінку.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Ну і в цій ... Ну ... ДУЖЕ ПЕРСПЕКТИВНІЙ СИТУАЦІЇ проводився обласний турнір з шахів.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

О, шаховий турнір 2011 року. Ми дуже ретельно готувалися до нього. Виділили бюджет на ефір, оформлення, приміщення і зібрали кращих учасників з усієї країни, щоб все пройшло бездоганно.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Якийсь непопулярний канал, про
який ніхто нічого не
чув, шкільний спортзал,
один плакат на вході і
неповна турнірна сітка.
Чудова підготовка,
просто шикарна, трясця.

Журналіст п'є чай.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Я тоді тільки-тільки почав
працювати в сфері шахової
журналістики, і це була одна
з перших подій, яку я висвітлював.
І на тому турнірі в
1/8 до вже досвідчених гравців
пускали грати кого завгодно:
від глядача до першого-ліпшого зустрічного,
прикиньте (уявіть). Але саме так він
і потрапив у турнір.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Хто ж міг подумати, що на
одне зі спеціально
виділених для новачків місць
потрапить Дмитро Пономарьов,
майбутня зірка шахового
спорту? Ось ви могли, а? Я
не міг.

Хроніка турніру.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Він потрапив в пару до Алішера
Альохіна. А це, на
секундочку, високоповажна в ...
певних колах людина.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Триразовий чемпіон Європи та
чемпіон Азії. Дуже небезпечний
суперник, досвідчений
гравець...

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Який розслабився
настільки, що підпустив
ворожого Ферзя до свого
Короля і відхопив мат на 10
ходу. Проти хлопця,
стратегія якого ... Хоча,
яка стратегія? Він навіть не
знав, як фігури ходять.

Хроніка. Ферзь нешанобливо (невиховано) радіє перемозі.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Тоді всі зрозуміли: це
майбутнє українських шахів.
Хоча, навіть сам Дмитро цього
ще не усвідомлював.

Хроніка післяматчевого інтерв'ю.

ІНТЕРВ'ЮЕР

Дмитре, скажіть, як вам
вдалося перемогти такого
досвідченого суперника?

ФЕРЗЬ

Ну, я, взагалі-то, запам'ятав,
як ходять фігури. Майже все.
І намагався забрати ту,
яка з короною.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Великий тактик.

2. ЧЕМПІОН

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Таким нехитрим способом
Пономарьов пройшов 1/4 і 1/2.
А його суперник ...

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

З іншого боку сітки пройшов Іларіон Таль.
Найсильніший стратег,
відомий своїми
тактичними рішеннями. Справа
в тому, що партії Іларіона зазвичай
закінчуються після
30-го ходу. Ніякої
агресії. Весь час він
методично послаблює
противника, а потім, вже

добиває безпорадного суперника.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Програв за сім ходів.
Хлопцю з вулиці. Ось так
просто, так.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Іларіон суттєво недооцінив
свого суперника. Було
помітно, що він вже вважав
себе переможцем.

Хроніка інтерв'ю перед матчем.

ІНТЕРВ'ЮЕР

Іларіон, скажіть, як ви
вважаєте, чи є у Дмитра
шанси переграти вас?

ІЛАРІОН ТАЛЬ

Ви зараз серйозно?

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Це і зіграло з ним злий
жарт.

Хроніка матчу.

Хроніка інтерв'ю перед матчем.

ІНТЕРВ'ЮЕР

Але ви не можете заперечувати той
факт, що він вже пройшов
дійсно сильних суперників.

ІЛАРІОН ТАЛЬ

Не варто так сприймати
те, що йому пощастило декілька
разів. Легка вдача непостійна.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Звичайна перемога? Занадто
просто. Таль хотів принизити та
познущатися над Дмитром.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Ох, ці шахові понти.
Навіщо вести серйозну гру,
коли можна спробувати
поставити дитячий мат?

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Він почав дражнити Дмитра,
але відкрився занадто сильно та
був спійманий Ферзем.

Хроніка перемоги Ферзя. Глядачі аплодують.

3. ВИЗНАННЯ

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Його всі звали
Ферзь. Біс його знає
чому, якщо чесно.

Темна кімната, рудий хлопець в зеленій кофті.

ВІТАЛИК

Ні, все не так. Це прізвисько
з ним ще з дитинства. Коли ми
з ним ще ходили до другого
класу ЗОШ нашого рідного села
Авангардне. У нас був
однокласник, Женя. І якимсь вони з Дімою
сіли грати в шахи. Ну і Дімон, значить,
програв Жені, взяв дошку і заїхав йому по
голові. Жека, бідний, тоді ще кричав
«Тільки не дошка! Тільки не
дошка!». Після цього у нього
залишився шрам у вигляді галочки
на лобі і сам він змінився.
Розмовляв тільки на
уроках і на всіх похмуро
дивився. А через кілька
місяців і зовсім кудись поїхав...
А Ферзь, тому що звучить круто.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Після перемоги в турнірі,
Дмитро став важливою фігурою
на дошці шахового спорту.

4. ПОПУЛЯРНІСТЬ

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Після невеликої перерви, Діма взяв участь ще у кількох турнірах. Він виграв ще два обласних і чемпіонат України, але поступово його стиль гри почав зазнавати деяких змін.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Ага.
З кожним новим матчем він ставав все більш зухвалим. Не втрачав жодного шансу дестабілізувати суперника, вивести з емоційної рівноваги.

Хроніка передматчевого інтерв'ю.

ФЕРЗЬ

Хто, він? Він занадто потворний, щоб бути чемпіоном.
Чемпіон повинен бути вродливим, як я.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Тепер Ферзь почав ображати своїх опонентів радикально відкрито. Після низки своїх перемог він перетворився на знахабнілого покидька.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Його партії стали нагадувати швидше ментальні бої без правил, ніж класичний шаховий спорт.

Хроніка передматчевого інтерв'ю.

ФЕРЗЬ

У мене на повному серйозі питають, чи боюся я майбутнього матчу? Правда? Мій суперник - це очкасте ніщо, одягнене в огидний светр. Ніщо, що не представляє із себе нічого не на дощі, ні за її межами.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

І, очевидно розмови про
дискваліфікацію велися,
але раптом сталося неймовірно.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Так, вже давно було зрозуміло,
що шахи взагалі нікому не
цікаві. Але ось ментальне
насильство в шаховому амплуа -
це вже щось інтригуюче
для глядачів...

5. РОК-ЗІРКА

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Після цього Ферзь став
великою зіркою.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Мда... Якоїсь миті
я почав дедалі частіше
стикатись з його ім'ям, і,
що найгірше, це вже не було
пов'язано з робочими
моментами.

Рекламний ролик стилізований під Old Spice з Ферзем в
головній ролі.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Хто взагалі додумався дати
шахматисту рекламувати
дезодорант? На вашу думку саме так виглядає
плейбой?!

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Обличчя Ферзя було не всюди. Ви могли
побачити його по телевізору, в газетах, в
рекламі. Він дійсно став зіркою першого
ешелону.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

І така реклама була не одна.

Реклама CoolTea.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Це найпаскудніша хрінь,
яку я бачив. Вдумайтесь,
ваш напій рекламують
шахіст...

Ферзь прийшов у ролі гостя на ток-шоу.

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

Пані та панове, зустрічайте,
сьогодні в нашій студії
чемпіон України по шахам!
Ферзь! (?) Дмитро Пономарьов!

Ферзь заходить в студію і сідає на крісло для гостей.

ФЕРЗЬ

Добрий вечір.

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

Вітаю!

Потиснули руки.

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

Дмитре, ви нещодавно
виграли чемпіонат України
з шахів. Який наступний крок
ви плануєте зробити в цій сфері?

ФЕРЗЬ

Ну, очевидно, я невдовзі планую привласнити
титул чемпіона Європи.

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

Наскільки мені відомо,
чемпіонат Європи вже скоро. Скажіть,
ви почали готуватись до нього?

ФЕРЗЬ

Сумніваюсь, що мені необхідно до нього
готуватись.

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

Ну, успіхів Вам, Дмитре. Ми
будемо усією країною вболівати за

вас. До речі, не могла не згадати про рекламу з вашою участю. Кожен ролик – це просто щось фантастичне і неймовірне.

ФЕРЗЬ

Так, я знаю.

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

Скажіть, а чи є у вас далі плани в цьому напрямку?

Можливо, ви прославите ще якийсь бренд в недалекому майбутньому?

ФЕРЗЬ

З рекламою поки що нічого більше не планується. Але є дещо нове. На цю мить не хочу нічого більше сказати, але у мене у розробці один музичний проект.

Відео з виступу групи Ферзя.

ФЕРЗЬ

Ми група «Пешкі Ферзя» представляємо нашу деб'ютну пісню.

Грає вступ.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Я не прихильник музичної творчості Дмитра, але впевнений, що я просто не був частиною цільової аудиторії на яку він працював

Відео де Ферзь співає куплет.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Просто якийсь хаотичний набір звуків, через що слухачі більше не хотіли чути нічого! Взагалі! Ніколи!

Відео, де ферзь виконує приспів.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Нажаль сингл зазнав поразки в комерційному плані, а критики остаточно знищили його.

6. ВО ВСЕ ТЯЖКЕ

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Після цього Діма остаточно зав'язав з музикою. Нажаль, він дуже важко переживав невдачу. На якийсь час він навіть зник з поля зору. А потім...

ВЕДУЧА НОВИН

Відео з телефону про одну із п'яних походеньок Ферзя.

Також повідомляється, що відомий шахіст і музикант, Дмитро Пономарьов, відомий також як Ферзь, влаштував п'яну бійку в одному з нічних клубів Києва. Очевидці стверджують, що під впливом сильного алкогольного сп'яніння Пономарьов не зміг порозумітись з охороною, і в результаті чого був силоміць виведений поза межі розважального закладу. Причиною конфлікту стала некоректна поведінка зірки.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Ну, після цього стало очевидно, що Ферзь справжнісінький пияка. Його проблеми з алкоголем виявились набагато серйознішими, ніж ми уявляли.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Ми всі дуже переживали за Діму. Не за горами вже був чемпіонат Європи, і ми не знали, в якому стані він туди приїде.

7. ЕВРОПЕЙСКИЙ КУБОК

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Через два місяці стартував Європейський турнір. Шістнадцять найкращих шахістів були запрошені з метою дізнатись, хто ж з них є найкращим і найсильнішим. Саме європейський турнір вважається найпрестижнішим серед міжконтинентальних турнірів.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Загалом, видовище обіцяло бути захоплюючим. Безсумнівно.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Таким, як на цьому турнірі, ми Дмитра ще ніколи не бачили. Він і раніше міг

дозволити собі перегинати, але цим разом це перейшло на абсолютно новий рівень. В 1/8 він потрапив на італійця, Винченцо Каррера, який був просто морально виснажений та ментально травмований в цьому поединку.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Так, я про це писав...

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

В 1/4 – румун Бела Халич. Діма довів його до сліз своїми витівками.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

І про це я теж писав...

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Але найжахливіше трапилось з бельгійцем, Альберті Вінанцом у півфіналі. Діма так жорстоко по ньому проїхався, що той розлучився з дружиною і поїхав в тибетський монастир шукати просвітлення.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Так... І про це теж...

Олександр встає, відштовхує стілець та виходить з кадру. Оператор біжить за ним и неочікувано застукав його плачучого на сходах під'їзду.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Трясця, я займаюсь цією сранню та маячнею вже 10 бісових років. Ви хоч розумієте, як це принизливо, писати журналісту про таку прісну хрінь. Я міг би провести масштабне розслідування, через мене депутати могли б піти з посади. Я міг би бути поважним журналістом! Це вам не «d4-b5». Курво! Курво!.. Ти що, знімав весь цей час?

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Так, хлопці, ви тільки там все повиріжайте акуратно, згода?

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Добре... На чому ми взагалі зупинились?
Ага! Короче, Ферзь з'їхав з глузду
остаточно. Пряма за лінію, прямо Дніпро
вийшов з берегів... Але рейтинги були
захмарні. І вже ніхто не вірив, що взагалі
знайдеться хтось, хто може перемогти. Я
бачив коефіцієнти букмекерів, і там було
все однозначно.
Та і не дивно, навіть на турнірі решта
людей тряслись, дивлячись на нього.
Точніше, майже всі.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Другим фіналістом став Жан-
Поль Моро. Француз і темна
конячка турніру. Від самого початку ніхто
не знав, що від нього очікувати, на що
розраховувати? Та і взагалі мало що можна
сказати про нього. Хороший стратег, до того
ж досить юний і стриманий.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Цей француз був ще тим відморозком! Ідучи
на турнір я не помітив на його обличчі
взагалі жодної емоції! ЖОДНОЇ!

Жан-Поль отримує перемогу в матчі, тисне руку,
мовчки встає і йде.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Гра Жан-Поля кардинально
відрізнялась від гри Дмитра.
Якщо останній завжди тиснув
на суперників і не боявся
ризикувати власними фігурами,
то Моро навпаки, був дуже
стриманий та поміркований на дошці, а його
ігри проходили в абсолютній тиші.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Він більше нагадував зомбі, ніж людину.
Його скляні очі начебто не реагували ні на
що, окрім фігур.
І я впевнений, що його пульс завжди був
ідеально рівним.
Якщо його серце взагалі билось.

8. ПРЕ-ФИНАЛ

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Що цікаво, Діма і Жан-
Поль не контактували між собою протягом
турніру. Моро

взагалі не дуже любив з кимось спілкуватись. Наскільки мені відомо, весь час він проводив наодинці. а от Ферзь

Ток-Шоу на якому раніше був Ферзь.

ВЕДУЧИЙ ТОК-ШОУ

Шановні глядачі, ми всі слідкуємо за чемпіонатом Європи з шахів. І всі вболіваємо за нашого спортсмена – Дмитра Пономарьова. Але сьогодні я пропоную ближче познайомитись з його суперником. Зустрічайте, Жан-Поль Моро!

Заходить Жан-Поль, тисне руку і сідає на місце для гостей.

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

Вітаю тебе, Жан-Поль.

ЖАН-ПОЛЬ МОРО

Добрий вечір.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Приїхати в країну свого суперника за два дні до матчу. Це був сильний хід.

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

Скажіть, звідки у вас таке неперевершене володіння мовою?

ЖАН-ПОЛЬ МОРО

А, ну по-перше: можна на «ти», а по-друге: у мене є українське коріння.

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

Добре. Тоді, Жан-Поль, давай не будемо ходити коло та навколо. У тебе скоро важливий матч. Фінал Європейського турніру з шахів.

ЖАН-ПОЛЬ МОРО

Так, все вірно.

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

Як ти оцінюєш свої шанси на перемогу?

ЖАН-ПОЛЬ МОРО

Дуже високо.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Небезпечно...

ВЕДУЧА ТОК-ШОУ

А що ти скажеш про
свого суперника,
Дмитра Пономарьова?

ЖАН-ПОЛЬ МОРО

Він гравець середнього класу.
Якщо забути всю ту клоунаду,
яку він влаштовував під
час матчів, складно не
помітити, що у нього
абсолютно немає тактики.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Ситуація загострюється ...

Жан-Поль повертається в камеру.

ЖАН-ПОЛЬ МОРО

Так що, з нашого двобою
чемпіоном вийду я.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Це інтерв'ю перевернуло все з
ніг на голову. Якщо раніше всі
вболівальники України були впевнені в
перемозі Дмитра, то тепер ... Всі
напружились.

ВІТАЛИК

Коли я дивився це
інтерв'ю, я відразу помітив,
що у цього французика пика
дуже знайома. Згадати б
тільки, де ж я його бачив ...

Реклама гарячого чаю з Жан-Подем.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Я точно знаю, що Ферзь
дивився це інтерв'ю. Але
якою ж була його реакція
можна тільки
здогадуватися.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Наступного дня Діма вже
був на місці і готувався до
прес-конференції.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Слухайте, після всього, що
тоді сталося, навіть мене
зацікавив цей матч.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Протистояння такого
масштабу в історії
шахового спорту ще не
було. Ніхто не знав, чого
ж очікувати від їх вербального контакту при
зустрічі. І вести цей
захід мала справжня інтернаціональна
зірка ...

Прес-конференція починається, Жан-Поль
сидить, між столами трибуна ведучого.
Ферзь дуже вальяжно і понтово заходить
до зали через двері, сідає. Вів прес-
конференцію Павло Костіцин.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Ну, хто ж ще.

ПАВЛО КОСТІЦИН

Доброго дня усім, мене звати
Павло Костіцин, що ви і так
чудово знаєте, і сьогодні ми
з вами спостерігатимемо
зустріч двох непримиримих
бійців, хижаків. Вони
справжні воїни,
що б'ються на чорно-білому
полі. І сьогодні вони зустрінуться
віч-на-віч. Дмитро Пономарів
та Жан-Поль Моро. Оплески!

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

На жаль для нас вже перед початком
прес-конференції було зрозуміло, хто тут
керує.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Все, Ферзь потрапив до власної пастки.
Тепер він не хижак, а здобич. І було дуже
цікаво поспостерігати, як він почне
поводитись в такій ситуації.

ПАВЛО КОСТІЦИН

І почати я хочу з питання
до Жан-Поля. Скажіть, як ви
бачите...

Ферзь різко встає і бере свій мікрофон.

ФЕРЗЬ

Скажи, як тобі взагалі вистачило глузду
приїхати сюди? Відкрий таємницю, як ти
стримуєш цей жахливий мандраж,
що пробирає тебе при одній тільки згадці
про мене? Як ти стримуєш тремтіння своїх
жаб'ячих лапок? І головне, скажи, як ти
плануєш прийти до тями від пережитого
сорому, який на тебе чекає завтра?
Ці питання ти зобов'язаний чути перед нашою
завтрашньою грою, імбіцил. Ти настільки
тупий, що думаєш, що в тебе взагалі є шанси?
Кретин, я можу зжертити тебе з заплющеними
очима і не помітити цього. Думаєш, виграв
кілька турнірів, навчився моделювати
стратегію і все? Таких чмошників, як ти, не
повинні підпускати до дошки. Ні, таких як ти
в дитинстві повинні змушувати жертити
шахматні фігури.

Ферзь підходить до столу Жан-Поля, дивиться в
камеру і пародійно говорить.

ФЕРЗЬ

Аякже, для них шахи -
це спорт! Спорт, в якому перемагає інтелект
та кмітливність. Ніхрена подібного!

Ферзь розвертається, нахилиється до столу і дивиться
Жан-Полю просто в очі.

ФЕРЗЬ

Шахи - це не просто
спорт. Це боротьба, бій не на життя, а на
смерть!
Дошка - це не просто поле
для ходу. Це клітка, в
якій ти повинен довести,
що вартий вижити! І тобі вже не довести
цього! Думаєш, ти можеш просто приїхати в
мою країну і говорити про перемогу наді
мною? Припускати мою поразку? Ідіот, знаєш,
що буде завтра? Я розірву тебе, і зроблю це
як скажений шакал! Так, що попередні шути
ще легко відбули свої невдачі. Тобі кінець,
Жан-Жак, чи як там тебе ...
Якого, курво, біса, ти мовчиш?!

Ферзь жбурляє в Жан-Поля другий мікрофон.

ФЕРЗЬ

Давай, спробуй хоч щось мені відповісти!

Жан-Поль спокійно встає і каже.

ЖАН-ПОЛЬ МОРО

Все, що потрібно, я вже сказав. Я не боюсь тебе.

Ферзь кілька секунд ошелешеним злим поглядом дивиться на Жан-Поля.

Ферзь жбурляє мікрофон і мовчки покидає студію.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Це була бомба. Я того дня знаходився там і дуже цим пишаюсь, адже цю сцену пізніше будуть описувати у всіх підручниках з шахів.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Ну, і настав той самий день.

9. День фіналу Європейського турніра.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Це був головний матч не тільки в кар'єрі Дмитра і Жан-Поля. Це був головний матч в історії шахового спорту. Холоднокровний француз проти українського зірвіголови. На нас чекала легендарна зустріч

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Мільйони людей дивились цей матч вживу, щоб дізнатись нарешті відповідь на одне питання

Збільшення.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

А раптом вони вб'ють один одного?

Опоненти виходять і сідають за стіл один навпроти одного

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Ось вони, два титани, які нарешті готові зійтись у бійці один з одним щоб вирішити і визнати найсильнішого шахіста Європи.

ВІТАЛИК

Так, я точно десь цього француза бачив

Для матчу виносять шахову дошку.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Особливому матчу особлива дошка.
Саме на ній колись зіграли Каспаров, Фішер,
Спаський та ще багато великих шахістів. І
прийшов час для ще однієї легендарної
партії на ній.

Ферзю і Жан-Полю розкладають фігури.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Весь цей час вони з'їдали один один одного
поглядом, і, здається, обом було до
вподоби.
Жодної миті ніхто з них не зводив очей.

Хроніка гри.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Втрата першої фігури в такому матчі - дуже
важлива подія. Моро майстерно заманює
Дмитра в свою пастку.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Щоб підловити Ферзя, Моро
навіть не довелось особливо докладати
зусиль. Він усвідомлював, що це буде
нескладно, а ось Ферзь почав втрачати землю
під ногами.

Хроніка гри.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Жан-Поль всю гру просто
методично розмащував Ферзя
по дошці. І це було цілком очікувано. Моро
зміг спочатку перемогти на ментальному
рівні, а потім продовжив домінувати
протягом матчу.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Але найсильніший хід був ще попереду.

Хроніка гри. Жан-Поль забирає ферзя.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Це була остання краплина для

Дмитра. Він раніше жодного разу не втрачав свою головну фігуру, якою ставив всі свої мати. Це був кінець.

Ферзь ошелешено дивиться на дошку.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Моро залишалось тільки добити суперника, але не можна забувати, що йдеться про Ферзя. А той, в свою чергу, не міг визнати себе програвшим. Просто не хотів.

Ферзь дивиться на дошку, бере її, встає і б'є Жан-Поля по голові.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Це був просто жах.

Ферзя дві людини силоміць намагаються вивести з залу. Жан Поль, падає, з його голови злітає фірмовий капелюх, який весь цей час приховував шрам на голові.

ВІТАЛИК

Звідки ж я його знаю? ТАК ЦЕ Ж БУВ ВІН!

ФЕРЗЬ

Я КАЗАВ ЩО НЕ ПРОГРАЮ ТОБІ ПРОСТО ТАК! Я Ж КАЗАВ!

DIP TO BLACK

9.   ЕПИЛОГ.

10.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

За рішенням колегії чемпіоном Європи став Жан-Поль в результаті дискваліфікації Ферзя.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

На щастя Жан-Поль досить швидко отямився і прийшов до норми. Враз з цією перемогою він завершив кар'єру шахіста, збудував оранжерею і почав вирощувати квіти. А ось Діма... Після матчу він зник ...

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Існує багато теорій, куди він міг зникнути. Хтось вірить, що він поїхав в Аргентину, щоб знову спробувати там стати музикантом. А хтось переконаний, він живе в підземному місті.

ГЕОРГІЙ КАШИРСЬКИЙ

Минуло більше 5-ти років, але про нього так і нічого не чути. Невідомо, чи він взагалі живий. З впевненістю можна тільки сказати, що він викарбував своє ім'я в історії шахів і став найвеличнішим шахістом України.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

Знаєте, аналізуючи весь шлях Ферзя і Жан-Поля, я дійшов до одного цікавого висновку. Вони все життя йшли на зустріч один одному. Вони перемагали заради цього. Вони вперше сіли грати заради цього, зарадя цього вони народились... Це протистояння стало найвеличнішою річчю їх обох життів, тому навряд чи вони могли б зробити щось ще більш важливе та значиме, ніж це...

Збільшення.

ОЛЕКСАНДР АГАЄВ

А ще, через два дні після їх матчу пройшов чемпіонат України з футболу. Так, що всім одразу ж стало байдуже.

Титри.